

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα, 2 Απριλίου 2008

Παρουσίαση του νέου νόμου-πλασίου για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση σε συνέντευξη τύπου που παραχώρησε ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευριπίδης Στυλιανίδης

Ο Υπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευριπίδης Στυλιανίδης παρουσίασε σήμερα, παρουσία του συνόλου της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, το νέο νόμο-πλαίσιο για την ειδική αγωγή και εκπαίδευση σε συνέντευξη τύπου που παραχώρησε στο Ζάππειο.

Βασικά σημεία της μεταρρύθμισης στην παιδεία των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, μέσω καινοτομιών που εισάγονται με τον νέο νόμο-πλαίσιο για την Ειδική Αγωγή & Εκπαίδευση.

Εισαγωγή

Η εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, έχει πολύ πρόσφατη ιστορία στη χώρα μας. Ξεκινώντας αρχικά από την ανάπτυξη ειδικών σχολείων για παιδιά με διάφορες μορφές αναπηρίας – *κατηγορικό μοντέλο αναπηρίας* – προχώρησε προς το αγγλοσαξονικό μοντέλο της *ενσωμάτωσης και της ένταξης*. Ο πρώτος νόμος με άρθρα για την ειδική αγωγή ψηφίστηκε το 1981 (1143/1981), ενώ το 2000 ψηφίστηκε ο νόμος 2817/2000, στον οποίο περιλαμβάνονται πέντε άρθρα για την ειδική αγωγή τα οποία –μαζί με την τροπολογία 3194/2003– ισχύουν μέχρι και σήμερα. Οι δύο τελευταίοι νόμοι ακολούθησαν το παιδαγωγικοκεντρικό μοντέλο και στο πλαίσιο αυτό αναπτύχθηκαν και άλλες μορφές εκπαιδευτικών υπηρεσιών, όπως αυτή της αξιολόγησης των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών.

Όμως τα λίγα άρθρα των ανωτέρω νόμων δεν στάθηκαν ικανά να συμπεριλάβουν ή να προβλέψουν όλες εκείνες τις ρυθμίσεις που είναι

απαραίτητες στην πορεία ενός νέου και ραγδαία εξελισσόμενου επιστημονικού και εκπαιδευτικού πεδίου με αποτέλεσμα να προκύψει σωρεία αποσπασματικών και εξειδικευμένων εξουσιοδοτικών διατάξεων (πλέον των 350), οι οποίες κατέστησαν το χώρο της ειδικής αγωγής συγκεχυμένο και χαοτικό.

Ο νέος νόμος αποτελεί μία ολοκληρωμένη νομοθετική προσπάθεια, η οποία κατέγραψε, κωδικοποίησε, επικαιροποίησε και εμπλούτισε το υπάρχον νομικό καθεστώς για την ειδική αγωγή, σε έναν ενιαίο νόμο-πλαίσιο ο οποίος χαράσσει τη γενική εθνική πολιτική με βάση τα διεθνώς αναγνωρισμένα χαρακτηριστικά και καθιστά την κατανόηση των βασικών αρχών της πολύ απλή, με την ανάγνωση ενός και μόνο νόμου. Παράλληλα με την απλούστευση της δευτερογενούς νομοθεσίας σε δύο βασικά προεδρικά διατάγματα που είναι ήδη διαμορφωμένα, καθιστά την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στην ειδική αγωγή ουσιαστική και άμεσα εφαρμόσιμη.

Βασικές Αρχές

1. Εισάγει –για πρώτη φορά στην ιστορία- την **υποχρεωτικότητα στην ειδική αγωγή**, εναρμονίζοντάς της πλήρως με τις διατάξεις που αφορούν τη γενική εκπαίδευση. Αυτό αποτελεί εδώ και δεκαετίες το κύριο αίτημα όλου του αναπηρικού κινήματος της χώρας. (Άρθρο 2, παρ.1)
2. Κατ' αρχήν από το όνομά του, το νέο σχέδιο νόμου **εκφράζει πολιτική βούληση για ουσιαστική κοινωνική ενσωμάτωση των ατόμων με αναπηρία**. « *Ειδική Αγωγή & Εκπαίδευση για τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών στα άτομα με αναπηρία & ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες .»* (Τίτλος νόμου-πλαισίου)
3. Εισάγει τον όρο «Ειδική Αγωγή & Εκπαίδευση» ή ΕΑΕ, ο οποίος αντικαθιστά το όρο «Ειδική Αγωγή». **Ο νέος όρος συμπεριλαμβάνει όλα τα παιδιά, είτε ασκήσιμα, είτε εκπαιδεύσιμα χωρίς διάκριση** και καθιστά προφανές ότι μέσα στις παρεχόμενες υπηρεσίες της παιδείας για τα άτομα με αναπηρία, η ανάπτυξη της προσωπικότητας και των προσωπικών, κοινωνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων

- τους, είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τις δυνατότητές τους για σχολική και κοινωνική ενσωμάτωση και συμμετοχή. (Άρθρο 1, παρ.3)
4. Εισάγει τον **διεθνή ορισμό της αναπηρίας** ως προέκταση της ανθρώπινης ύπαρξης, δίδοντας έμφαση στη λειτουργικότητα και τη δυνατότητα για συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία και όχι στην αναπηρία καθαυτή. (Άρθρο 1, παρ.1)
 5. **Επαναπροσδιορίζει τον σκοπό της ΕΑΕ: να διασφαλίσει ίσες ευκαιρίες** για πλήρη συμμετοχή, ανεξάρτητη διαβίωση και οικονομική αυτάρκεια & ανεξαρτησία στα άτομα με αναπηρία. (Άρθρο 1, παρ.2)
 6. Προσδιορίζει τη **γενική εθνική πολιτική για την ΕΑΕ**, που είναι η **συνεκπαίδευση στο γενικό σχολείο** για όλους τους μαθητές με οριακές ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες **και οι σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής & εκπαίδευσης** για τους μαθητές με μεγαλύτερες δυσκολίες, καθώς και όλο το φάσμα των λοιπών διαγνωστικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών που είναι αναγκαίες στην ΕΑΕ. (Άρθρο 2).
 7. **Καθορίζει ποιοι είναι οι δικαιούχοι της ΕΑΕ** (Άρθρο 3, παρ.1), αναγνωρίζει και τους μαθητές με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα ως άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, **εισάγει για πρώτη φορά τον επίσημο ορισμό των μαθητών με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα** (Άρθρο 3, παρ.2), και προβλέπει για πρώτη φορά ενέργειες για την εκπαιδευτική τους υποστήριξη. (Άρθρο 3, παρ.3)

Λειτουργία της ΕΑΕ

(Α) Διαγνωστικές & Υποστηρικτικές Υπηρεσίες

1. **Προσδιορίζει, συστηματοποιεί και εμπλουτίζει με νέους**, τους υπαρκτούς διαγνωστικούς, αξιολογικούς και υποστηρικτικούς θεσμούς της ΕΑΕ. (Άρθρο 4)
2. **Μετονομάζει τα ΚΔΑΥ** (Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης & Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών) **σε ΚΕΔΔΥ** (Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης & Υποστήριξης Ειδικών

Εκπαιδευτικών Αναγκών), με στόχο τη λειτουργική και επιστημονική τους αναβάθμιση. (Άρθρο 2, παρ.2)

3. Τροποποιεί την ελάχιστη απαιτητή διεπιστημονική στελέχωση όλων των ΚΕΔΔΥ της χώρας **σε 5 άτομα κατ' ελάχιστο** (εκπαιδευτικό ΕΑΕ, παιδονευρολόγο ή παιδοψυχίατρο, ψυχολόγο, κοινωνικό λειτουργό και λογοθεραπευτή ή εργοθεραπευτή κατά περίπτωση), ώστε να επιτελούν το έργο τους ουσιαστικά και ομαλά. Με τη ρύθμιση αυτή **θεσμοθετείται η αρχή της διεπιστημονικότητας στη διαφορική διάγνωση** των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών. (Άρθρο 4, παρ.1)
4. **Επαναπροσδιορίζει και επεκτείνει τις αρμοδιότητες των ΚΕΔΔΥ** (Άρθρο 4). **-Επεκτείνει** τις αρμοδιότητες των ΚΕΔΔΥ-εκτός από τον σχεδιασμό των προσαρμοσμένων εξατομικευμένων προγραμμάτων διδακτικής υποστήριξης και στην παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών ειδικής παρέμβασης (Άρθρο 4, παρ.1γ). **-Εισάγει** το θεσμό παροχής συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών από τα ΚΕΔΔΥ, στους συμμετέχοντες στην εκπαιδευτική διαδικασία των ατόμων με αναπηρία, καθώς και στους γονείς και τους κηδεμόνες τους (Άρθρο 4, παρ.1δ). **- Εισάγει** το θεσμό της σύνταξης εξατομικευμένων εκθέσεων για κάθε μαθητή της αρμοδιότητάς τους, από όλα τα ΚΕΔΔΥ της χώρας, οι οποίες εισηγούνται τις ρυθμίσεις ή/και τα βοηθήματα που αυξάνουν τη λειτουργικότητα και τη συμμετοχή των μαθητών με αναπηρία στην εκπαιδευτική διαδικασία (Άρθρο 4, παρ.1ι). **- Εισάγει** το θεσμό της ετήσιας αξιολόγησης όλων των ΚΕΔΔΥ της χώρας με βάση την ετήσια έκθεση πεπραγμένων που συντάσσει το καθένα από αυτά(Άρθρο 4, παρ.1η). **- Εισάγει** την αρμοδιότητα των ΚΕΔΔΥ να παραπέμπουν παιδιά προσχολικής ηλικίας σε τμήματα Πρώιμης Παρέμβασης (Άρθρο 4, παρ.1ια).
5. **Εισάγει το θεσμό της Ειδικής Διαγνωστικής Επιτροπής Αξιολόγησης** ή ΕΔΕΑ σε όλες τις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής & Εκπαίδευσης ή ΣΜΕΑΕ, η οποία παρακολουθεί και αξιολογεί την πρόοδο των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
6. **Καθορίζει με ακρίβεια τη διαδικασία διάγνωσης των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών** (Άρθρο 5). **- Εισάγει** το θεσμό της δευτεροβάθμιας αξιολόγησης των ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών

μαθητών -εφόσον κριθεί απαραίτητη- από πενταμελή ΕΔΕΑ στην οποία συμμετέχει και ένας εμπειρογνώμονας που εισηγείται η οικογένεια του μαθητή (Άρθρο 5, παρ.4). - **Εισάγει** το θεσμό της αξιολόγησης και της γνώμης των γονέων & κηδεμόνων στο σχεδιασμό των εξατομικευμένων ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων των παιδιών τους (Άρθρο 5, παρ.3).

7. **Επаниδρύει τα ΚΕΔΔΥ** (Κέντρα Διαφορικής Διάγνωσης & Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών) **όλης της χώρας**(Άρθρο 18, παρ.2), με στόχο τη λειτουργική και επιστημονική τους αναβάθμιση (Άρθρο 18, παρ.3) και προσδιορίζει την **τοποθέτηση του προσωπικού τους ανάλογα με τη συγκέντρωση του μαθητικού πληθυσμού**(Άρθρο 18, παρ.6).

(B) Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες

1. Περιγράφει συστηματικά και αναλυτικά όλες τις δυνατότητες και τις προϋποθέσεις φοίτησης των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο πλαίσιο της παρούσας υποχρεωτικής και δωρεάν ειδικής αγωγής & εκπαίδευσης. (Άρθρο 6).
2. **Περιγράφει συστηματικά και αναλυτικά όλες τις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής & εκπαίδευσης και εισάγει στο πλαίσιο αυτό σημαντικές καινοτομίες** (Άρθρο 7). - **Εισάγει** το θεσμό των τμημάτων «πρώιμης παρέμβασης» στα νηπιαγωγεία ΕΑΕ, για παιδιά προσχολικής ηλικίας (Άρθρο 7, παρ. 1α). - **Εισάγει** την αντιστοίχιση και την ισοτιμία όλων των βαθμίδων ειδικής προσχολικής, πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας, προεπαγγελματικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης με τα αντίστοιχα σχολεία της γενικής εκπαίδευσης (Άρθρο 7, παρ.7). - **Εισάγει** την ισοτιμία των διπλωμάτων και των συνεπαγομένων επαγγελματικών δικαιωμάτων των ειδικών ΕΠΑΛ και ειδικών ΕΠΑΣ, με τα αντίστοιχα διπλώματα και επαγγελματικά δικαιώματα των γενικών ΕΠΑΛ & ΕΠΑΣ (Άρθρο 7, παρ.8). - **Παρατείνει** το όριο ηλικίας για τη φοίτηση σε αυτοτελείς ΣΜΕΑΕ και μετά τον 22^ο έτος, μετά από εισήγηση του αρμοδίου ΚΕΔΔΥ (Άρθρο 7, παρ.4). - **Εισάγει** τη δημιουργία προγραμμάτων Δια

Βίου Μάθησης για τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που βρίσκονται εκτός του σχολικού πλαισίου, από τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης (Άρθρο 7, παρ.9).

3. **Συστήνει όλους τους κλάδους εκπαιδευτικών ΕΑΕ, ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (ΕΕΠ) όλων των ειδικοτήτων και προσωπικού ημερήσιας φροντίδας (ΔΕ1)**, που είναι απαραίτητοι για την ομαλή λειτουργία της ειδικής αγωγής & εκπαίδευσης (Άρθρο 9). – **Κωδικοποιεί για πρώτη φορά** όλες τις ειδικότητες των εκπαιδευτικών ΕΑΕ, ανά κατηγορία αναπηρίας (Άρθρο 9, παρ.1 α έως ε). – **Συστήνει νέους κλάδους** ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (Άρθρο 9, παρ.2).(συνδικαλιστικό αίτημα)
4. **Το προσοντολόγιο** όλου του προσωπικού της ειδικής αγωγής & εκπαίδευσης, κατά κλάδο, **καθορίζεται επακριβώς και αντικειμενικοποιείται για πρώτη φορά**, με στόχο την υψηλότερη δυνατή κατάρτιση των στελεχών της (Άρθρο 10). –**Προσδιορίζεται** ως ελάχιστη απαραίτητη κατάρτιση των εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή προκειμένου να την υπηρετήσουν, το ετήσιο σεμινάριο από αναγνωρισμένο δημόσιο φορέα, διάρκειας τουλάχιστον 400 ωρών (Άρθρο 10, παρ. 1.5δ).(συνδικαλιστικό αίτημα)
5. **Συντάσσονται ανεξάρτητοι πίνακες εκπαιδευτικών με αναπηρίες** πλέον του 67%, από τους οποίους προσλαμβάνονται με διορισμό ή ως αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι σε ποσοστό 20%, ανάπηροι εκπαιδευτικοί (Άρθρο 11, παρ.1 και Άρθρο 12, παρ.2).(συνδικαλιστικό αίτημα)
6. **Συντάσσονται υποπίνακες εκπαιδευτικών ΕΑΕ με ειδίκευση στον αυτισμό, στην ελληνική νοηματική γλώσσα και στη γραφή Braille**, οι οποίοι θα τοποθετούνται κατά προτεραιότητα στις αντίστοιχες με την ειδίκευσή τους σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής (Άρθρο 12, παρ.3). (αίτημα του αναπηρικού κινήματος, συλλόγων γονέων & κηδεμόνων, συνδικαλιστικό αίτημα)
7. **Συστήνει τον επίσημο φορέα πιστοποίησης της επαρκούς γνώσης της ελληνικής νοηματικής γλώσσας και της γραφής Braille** και καθορίζει τη στελέχωση και τις αρμοδιότητές του (Άρθρο 15). (αίτημα του αναπηρικού κινήματος, κωφοί-τυφλοί)

8. **Διευρύνει τις αρμοδιότητες και τη συμμετοχή του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου στην Ειδική Αγωγή & Εκπαίδευση** (Άρθρο 20).
9. **Θεσμοθετεί το δικαίωμα του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού ή ΕΕΠ, στο επίδομα ΕΑΕ** (Άρθρο 22, παρ.2).(συνδικαλιστικό αίτημα)
10. **Θεσμοθετεί το δικαίωμα του προσωπικού ημερήσιας φροντίδας κλάδου ΔΕ1, στο επίδομα ΕΑΕ** (Άρθρο 23). (συνδικαλιστικό αίτημα)
11. **Εισάγει την παρουσία εκπαιδευτικού ΕΑΕ ως εισηγητή** χωρίς δικαίωμα ψήφου, σε όλα τα υπηρεσιακά συμβούλια των αντίστοιχων κλάδων (Άρθρο 25). (συνδικαλιστικό αίτημα)
12. **Θεσμοθετεί την επιστημονική κατάρτιση και επιμόρφωση του προσωπικού** όλων των κλάδων που υπηρετούν στην ΕΑΕ και **δίνει κίνητρα τη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων** στα πανεπιστήμια και την εισαγωγή προπτυχιακών μαθημάτων ειδικής αγωγής, σε όλες τις σχολές που παράγουν εκπαιδευτικούς .
13. **Ενσωματώνει αυτούσια αιτήματα φορέων παροχής ειδικών εκπαιδευτικών υπηρεσιών** (Άρθρο 30-Εταιρία Προστασίας Σπαστικών, Άρθρο 31-Εθνικό Ίδρυμα Απροσαρμόστων Παίδων Κρήτης, Άρθρο 32-Εθνικό Ίδρυμα Κωφών, Άρθρο 34-Εκπαιδευτικοί Κλάδου ΠΕ 16 Μουσικής).

Παράλληλα με τον νέο νόμο-πλαίσιο κινείται και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση» της τέταρτης προγραμματικής περιόδου 2007-2013, μέσω του οποίου θα υλοποιηθούν πολλές από τις δράσεις που θεσμοθετούνται με το νέο νομοσχέδιο για την ειδική αγωγή.

Τόσο η στρατηγική όσο και οι στόχοι, αλλά και οι προτεραιότητες του νέου Επιχειρησιακού Προγράμματος περιλαμβάνουν ενσωματωμένες (mainstreaming) τις αρχές της μη διάκρισης για τα άτομα με αναπηρία, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη πρόσβασή τους στις δράσεις του Προγράμματος.

Ειδικότερα, ως προς την βελτίωση των συνθηκών και του επιπέδου εκπαίδευσης των Ατόμων με Αναπηρία, προβλέπεται η στήριξη των δράσεων εμπλουτισμού των προγραμμάτων σπουδών, του εκπαιδευτικού υλικού, της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών για τα άτομα με αναπηρίες αλλά και των εκπαιδευτών τους, της δια βίου εκπαίδευσης, της εξ αποστάσεως

εκπαίδευσης, του εξοπλισμού και της ανάπτυξης ειδικού λογισμικού για την εκπαίδευση τους, ώστε να υποστηριχθεί η αποτελεσματικότερη ένταξη τους στο εκπαιδευτικό σύστημα και στην κοινωνική ζωή.

Με **πρώτο στρατηγικό στόχο** του επιχειρησιακού προγράμματος την **«Αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης»** να καταλαμβάνει το **39.9% της κοινοτικής συνδρομής**, καθίσταται φανερό ότι ένα σημαντικό τμήμα του προϋπολογισμού θα διατεθεί στους επιμέρους ειδικούς στόχους του προγράμματος που αφορούν άμεσα την ειδική αγωγή & την εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και οι οποίοι είναι:

- Η ενίσχυση της πρόσβασης και της συμμετοχής όλων στο εκπαιδευτικό σύστημα και η καταπολέμηση της σχολικής διαρροής, με έμφαση στα άτομα με αναπηρία (συνολικός δεσμευμένος προϋπολογισμός **169,9 εκατ. ευρώ**).
- Η ένταξη των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία (συνολικός δεσμευμένος προϋπολογισμός **173,2 εκατ. ευρώ**).
- Η ενίσχυση και βελτίωση της επιμόρφωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού(συνολικός δεσμευμένος προϋπολογισμός **251,3 εκατ. ευρώ**).

Στο πλαίσιο των παραπάνω ειδικών στόχων του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2007-2013 **σχεδιάζονται δράσεις για την ειδική αγωγή & εκπαίδευση, οργανωμένες σε πέντε βασικούς άξονες**, που υποστηρίζουν ουσιαστικά και λειτουργικά τις καινοτομίες που εισάγει το παρόν σχέδιο νόμου:

1. Εξειδίκευση & επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή & εκπαίδευση
2. Ανάπτυξη και προμήθεια βοηθημάτων και εξειδικευμένων αξιολογικών και εκπαιδευτικών εργαλείων
3. Ανάπτυξη δομών εκπαιδευτικής υποστήριξης παιδιών με πολλαπλές αναπηρίες με έμφαση στον αυτισμό και τη νοητική υστέρηση

4. Ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης των ατόμων με αναπηρία
5. Άρση των κοινωνικών προκαταλήψεων έναντι των ατόμων με αναπηρία

Το Υπουργείο Παιδείας ήδη συγχρηματοδοτεί **σημαντικές δράσεις υποστηρικτικής τεχνολογίας για τον άνθρωπο**, με τη συνεργασία του Εργαστηρίου Τηλεπικοινωνιών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τα έργα αυτά που στο σύνολό τους αποτελούν τεχνολογίες αιχμής, έχουν ως κύριο αποδέκτη και τελικό χρήστη τα άτομα με αναπηρία και ως κύριο στόχο την υποστήριξη της λειτουργικότητας και της συμμετοχής των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και στην κοινωνική ζωή.

- **Έργο “Smart Eyes”**: Ένα έξυπνο φορητό σύστημα πλοήγησης των ατόμων με προβλήματα όρασης στην πόλη. Το “Smart Eyes” παρέχει τη δυνατότητα εκπαίδευσης του αναπήρου σε σενάρια πλοήγησης, παροχής βοήθειας και οδηγιών κατά τη διάρκεια της πορείας του στο δρόμο, αλλά και χρήσης ως κινητό τηλέφωνο. Το σύστημα, που θα διαδραματίσει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην αυτονόμηση των τυφλών και αμβλυώπων με χαμηλά όραση, δοκιμάζεται αυτή τη στιγμή πιλοτικά από 100 χρήστες στην Αθήνα και 50 χρήστες στη Θεσσαλονίκη.
- **Έργο “Sign2Talk”**: Ένας προηγμένος φορητός μετατροπέας της ελληνικής νοηματικής γλώσσας σε φωνή και αντίστροφα, για υποβοήθηση της επικοινωνίας των ατόμων με προβλήματα ακοής, με τους ακούοντες. Το σύστημα, που θα διαδραματίσει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην αυτονόμηση των κωφών και βαρήκων, δοκιμάζεται πιλοτικά με χρήστες του Εθνικού Ιδρύματος Κωφών.
- **Έργο “Noesis”**: Ένα καινοτόμο εκπαιδευτικό περιβάλλον για παιδιά με διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού. Το “Noesis” αποτελεί μία νέα πρόταση στην εκπαίδευση αυτιστικών παιδιών, αφού συνδυάζει όλες τις νέες εκπαιδευτικές μεθόδους του συγκεκριμένου χώρου με την ασύρματη μέτρηση του stress του παιδιού κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να προσαρμόζεται ανάλογα η διαδικασία και η

στοχοθεσία της, για κάθε παιδί ξεχωριστά. Το αυτιστικό παιδί «συνδέεται» μέσω της τεχνολογίας με τους εκπαιδευτικούς αλλά και με τους γονείς του με μία μορφή εξατομικευμένης ανάδρασης ως προς την εκπαιδευτική διαδικασία, γεγονός ιδιαίτερα σημαντικό αφού υπάρχουν οι περιορισμοί επικοινωνίας(λεκτικής και μη) εξαιτίας της αυτιστικής διαταραχής. Το πρόγραμμα δοκιμάστηκε πιλοτικά σε σχολείο Ειδικής Αγωγής της Θεσσαλονίκης.

Επιπλέον όλων των ανωτέρω έργων με στόχο την ενσωμάτωση των ανάπηρων μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, το Υπουργείο Παιδείας, μέσω του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων, προετοιμάζει και παραδίδει μελέτες σε όλες τις Νομαρχίες της χώρας, που αφορούν τις **προδιαγραφές προσβασιμότητας από μαθητές με αναπηρία, όλων των σχολείων γενικής εκπαίδευσης** όλων των βαθμίδων, που βρίσκονται σε στάδιο σχεδιασμού ή κατασκευής.

Επίσης μέσω του Ο.Σ.Κ. το Υπουργείο Παιδείας υλοποιεί **πρόγραμμα κατασκευής 56 σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής** όλων των βαθμίδων, σε όλη την Ελλάδα, συνολικού **προϋπολογισμού 100.440.579 €**. Από αυτές τις σχολικές μονάδες οι 12 έχουν ήδη παραδοθεί, οι επόμενες 11 θα παραδοθούν εντός του 2008 και κάποιες στις αρχές του 2009, οι 22 βρίσκονται στο στάδιο της μελέτης και οι 11 υπόλοιπες στο στάδιο του προγραμματισμού.

Με όλες τις καινοτόμες παρεμβάσεις που προαναφέρθηκαν –θεσμικές, οργανωτικές και υλικοτεχνικές-και με την ενσωμάτωση σύγχρονων εκπαιδευτικών μεθόδων και τεχνολογιών αιχμής στην εκπαιδευτική διαδικασία, ο στόχος της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης στην Ελλάδα, φαίνεται πλέον ρεαλιστικός και εφικτός αλλά και κοινωνικά βαθύτερος και πιο ουσιώδης:

Η ανθρωποκεντρική εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία, σηματοδοτεί την οικοδόμηση μιας πιο ανθρώπινης κοινωνίας. Διότι μία κοινωνία που δεν ενδιαφέρεται για τους ανθρώπους με αναπηρία, ανεξάρτητα από τα επιτεύγματα ή το βαθμό οργάνωσής της, είναι η ίδια ανάπηρη.

Ολοκληρώνοντας την παρουσίαση του νέου νόμου πλαισίου ο Υπουργός δήλωσε τα εξής:

«Πρόκειται για μια ολοκληρωμένη παρέμβαση, η οποία δεν έχει μόνο νομοθετικό χαρακτήρα, αλλά ενσωματώνει, όπως σας είπα, τα διεθνώς ισχύοντα, βγάζει τη χώρα μας από το βάλτο, δίδοντας μία νέα δυναμική στην εκδήλωση έμπρακτης ευαισθησίας για τα άτομα με αναπηρία, διασφαλίζει στην πράξη ίσες ευκαιρίες για μόρφωση και δουλειά σ' αυτά τα άτομα, πραγματώνει τον έναν, τον πρώτο ουσιαστικά πυλώνα από τους πυλώνες καινοτομιών που είχαμε εξαγγείλει, δηλαδή την ανθρωποκεντρική μας εκπαίδευση και όπως είδατε, συνοδεύεται όχι μόνο από τα εκτελεστικά Προεδρικά Διατάγματα που είναι έτοιμα, αλλά και από τις αντίστοιχες παρεμβάσεις του Δ' ΚΠΣ όπου έχουμε δεσμεύσει τους απαιτούμενους πόρους και του ΟΣΚ για τη δημιουργία των αντίστοιχων υποδομών, ώστε να είναι μία πλήρης μεταρρυθμιστική παρέμβαση, καθετοποιημένη και αποτελεσματική.

Ο στόχος μας είναι η ανθρώπινη Ελλάδα και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από μια ανθρωποκεντρική εκπαίδευση που θα διασφαλίζει ίσες ευκαιρίες για μόρφωση και δουλειά για όλους τους Έλληνες πολίτες.

Σας ευχαριστώ».

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Μιλήσατε για τα σχολεία τα οποία είτε κατασκευάζονται, είτε έχουν προγραμματιστεί, είτε σχεδιάζονται. Για τα πανεπιστήμια τα οποία αντιμετωπίζουν κι αυτά αρκετά προβλήματα και υπάρχουν παιδιά που είτε έχουν κινητικές δυσκολίες, είτε προβλήματα όρασης, θα γίνει κάτι;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Στα πανεπιστήμια η παρέμβαση μας θα είναι δύο επιπέδων. Η πρώτη αφορά το κτιριακό, δηλαδή την προσβασιμότητα και εκεί ισχύουν οι αντίστοιχες οδηγίες για τις κατασκευές νέων κτιρίων που ισχύουν και για την Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Η δεύτερη φροντίδα μας είναι, όπως σας είπα, να κινητροδοτήσουμε μέσα στα πανεπιστήμια, στα αναλυτικά προγράμματα σπουδών, να εισαχθούν μαθήματα εκπαίδευσης που αφορούν την επιμόρφωση, την εκπαίδευση ή την μετεκπαίδευση ανθρώπων οι οποίοι

προορίζονται για τη γενική ή την ειδική εκπαίδευση και πρέπει να έρθουν επιμορφωμένοι και προετοιμασμένοι για να αναλάβουν τα καθήκοντά τους όταν διοριστούν στα ειδικά σχολεία.

Παράλληλα πρέπει να σας πω, ότι με τα Προεδρικά Διατάγματα που συμπληρώνουν αυτό το σχέδιο νόμου αναγνωρίζονται επαγγελματικά δικαιώματα στις σχολές εκείνες που μέχρι τώρα δεν είχαν κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα και σχετίζονται με την ειδική αγωγή και εκπαίδευση.

Υπάρχει μια τέτοια σχολή στο Βόλο και μια στο πανεπιστήμιο Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη. Και υπάρχει βεβαίως διάθεση από πλευράς μας και όποια άλλη σχολή προσαρμόσει το αναλυτικό της πρόγραμμα σ' αυτές τις απαιτήσεις να τύχει της ίδιας αντιμετώπισης.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Υπάρχει καταγραφή του αριθμού των μαθητών με αναπηρία που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα είτε σε απόλυτο αριθμό, είτε σε ποσοστό; Και πώς θα μπορέσει να γίνει η ενσωμάτωσή τους η πλήρης στο εκπαιδευτικό σύστημα; Γιατί ουσιαστικά αυτό που αντιλαμβάνομαι είναι, ότι πλέον μ' αυτό το νομοσχέδιο προωθείται η συνεκπαίδευση ταυτόχρονα στον ίδιο χώρο ατόμων με αναπηρία και μαθητών «φυσιολογικών».

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η καταγραφή των μαθητών με αναπηρία που έχουν ενταχθεί στο εκπαιδευτικό σύστημα ήδη, είτε στα ειδικά σχολεία, είτε στα γενικά σχολεία στα τμήματα υποστήριξης, υπάρχει. Δεν υπάρχει όμως, τουλάχιστον από εμάς, γιατί δεν έχουμε και την αρμοδιότητα να το κάνουμε, η γενική καταγραφή του αριθμού των ατόμων με αναπηρία.

Θεωρώ, δηλαδή, ότι σε ένα μεγάλο ποσοστό η σχολική διαρροή που εμφανίζεται στην Ελλάδα οφείλεται σε μη καταγεγραμμένα άτομα με αναπηρία τα οποία μέχρι τώρα δεν ενθαρρύνθηκαν ή δεν προσκλήθηκαν από την πολιτεία να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές δομές.

Ένα από τα στοιχεία που πρέπει να κερδίσουμε το επόμενο διάστημα είναι αυτό, να κινητοποιήσουμε δηλαδή τους γονείς μέσα από την θέσπιση της υποχρεωτικότητας και την δημιουργία των αντιστοίχων υποδομών, να κινητοποιήσουμε τους γονείς να φέρουν αυτά τα παιδιά όσο

βαριά και αν είναι τα περιστατικά τους στα ειδικά σχολεία και εκεί να γίνει μετά η αξιολόγηση.

Όσα παιδιά με μια σχετική επιμέλεια μπορούν να επανενταχθούν στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα να βρουν το δρόμο τους στη ζωή και στην εκπαίδευση. Όσα είναι βαρύτερα περιστατικά να αντιμετωπιστούν από τα ειδικά σχολεία και τα ειδικά εργαστήρια, ώστε να μην νιώθουν ότι βρίσκονται στο περιθώριο της κοινωνίας ή του εκπαιδευτικού συστήματος.

Πάντως να ξέρετε, ότι και για την Ευρωπαϊκή Ένωση η σχολική διαρροή, ειδικά σ' αυτή την κατηγορία, είναι μία πρώτη προτεραιότητα που τίθεται από το Συμβούλιο Υπουργών Παιδείας. Μάλιστα, η σχετική έκθεση που δημοσιοποιήθηκε κατά την τελευταία Σύνοδο Υπουργών στις Βρυξέλλες περιελάμβανε και αυτό το στόχο.

Γι' αυτό και εμείς είμαστε προσανατολισμένοι στο να υλοποιήσουμε αυτό το στόχο με πληρότητα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Κύριε Υπουργέ, κατά την κατάθεση του νομοσχεδίου λάβατε υπόψη σας την εμπειρία που έχουν οι δάσκαλοι ήδη στις σχολικές τάξεις, γιατί η συνύπαρξη παιδιών με αναπηρία, μάλλον με προβλήματα διαφόρων κατηγοριών με τα άλλα παιδιά, τι σας έλεγαν, πώς είδαν οι δάσκαλοι αυτή τη συνύπαρξη, τι προβλήματα αντιμετώπισαν και κατά πόσο αυτά τα προβλήματα που είχαν στη σχολική τάξη τα λάβατε υπόψη σας, ώστε να πάμε πιο μπροστά σ' αυτή την συνύπαρξη μέσα στα γενικά σχολεία;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Πρώτα απ' όλα θα σας πω ποιες παράμετροι μας επηρέασαν, επηρέασαν δηλαδή την συντακτική ομάδα στη διαμόρφωση αυτού του κειμένου.

Πρώτον, τα διεθνώς διακηρυχθέντα και ίσως και ισχύοντα σε ορισμένες χώρες, είτε σε επίπεδο ΟΗΕ, είτε σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεύτερον, οι εμπειρίες άλλων χωρών που στην εφαρμογή τους ήταν επιτυχείς.

Τρίτον, οι εμπειρίες που προκύπτουν από το δικό μας εκπαιδευτικό σύστημα, αυτά τα λίγα χρόνια που εφαρμόστηκαν οι διάσπαρτες διατάξεις που σας είπα προηγουμένως.

Τέταρτον, οι εισηγήσεις του αναπηρικού κινήματος του ιδίου και του γονεϊκού κινήματος των παιδιών με αναπηρία. Πέμπτον, οι εισηγήσεις των ίδιων των εκπαιδευτικών που έχουν βιώματα και έχουν κάνει και τις παρατηρήσεις τους από το μέχρι τώρα ισχύον σύστημα.

Και όλα αυτά συμπληρωμένα από την επιστημονική γνώση που διαθέτει το Υπουργείο προκειμένου να συμπληρώσει και να εμπλουτίσει ένα τέτοιο σχέδιο νόμου. Αλλά πάλι επαναλαμβάνω ότι αυτό είναι η βάση της διαβούλευσης. Εάν δηλαδή υπάρξουν τις μέρες που υπολείπονται μέχρι την ημέρα της διαβούλευσης, μέχρι τις 12 Απριλίου, προτάσεις, ιδέες, που μπορεί εμείς να μην έχουμε σκεφτεί και να έχουν ενδιαφέρον να συμπληρώσουν αυτό το κείμενο, εμείς είμαστε ανοιχτοί να το κάνουμε αυτό.

Π.χ. είπε ο Πρόεδρος προηγουμένως της Ομοσπονδίας Αναπήρων ότι θέλει να δώσει μεγαλύτερη έμφαση το κίνημά τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Εάν υπάρξει κάτι το οποίο δεν προβλέπεται μέσα σε αυτά τα οποία έχουμε εμείς καταγράψει, είμαστε ανοιχτοί να το υιοθετήσουμε.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Με συγχωρείτε πάλι, δε θέλω να κάνω κατάχρηση του χρόνου, αλλά επειδή συμφωνήθηκε η αρχή της συνεκπαίδευσης ως βασικό στοιχείο μη αποκλεισμού ενσωμάτωσης και ένταξης των παιδιών αυτών στη σχολική διαδικασία, ήθελα να ρωτήσω, πως ακριβώς αλλάζει; Διότι η βασική αρχή παραμένει, δεν διαφοροποιούμεθα.

Εμείς δεν έχουμε και το νομοσχέδιο δυστυχώς να το δούμε, ώστε να είναι και πιο δόκιμες οι ερωτήσεις μας. Γιατί εγώ δεν έχω αντιληφθεί επ' ακριβώς αυτή η συνεκπαίδευση την οποία ως βασική αρχή στηρίζει και το παρόν νομοσχέδιο ως νόμος-πλαίσιο, πολύ σωστά, πως θα υλοποιηθεί με βάση τα προβλήματα που υπήρξαν;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κοιτάξτε, η αρχή της συνεκπαίδευσης υιοθετείται από την Ελλάδα από το 2000 και μετά. Μέχρι τότε έχουμε το κατηγορικό μοντέλο, το οποίο κλονίζεται με τη διάταξη του 1981, την πρώτη διάταξη που εμφανίζεται

για τα θέματα με αναπηρία και κλονίζεται πλήρως και ανατρέπεται με τη διάταξη του 2817/2000.

Εμείς χτίζουμε πάνω στην ίδια αρχή της συνεκπαίδευσης. Τι σημαίνει αυτό πρακτικά. Ότι καταρχήν για πρώτη φορά εισάγεται η πρώιμη αξιολόγηση. Δηλαδή, το παιδί σε προσχολική ηλικία αξιολογείται από τα ειδικά κέντρα με διεπιστημονικό τρόπο και με τη συμμετοχή και του ίδιου του γονιού που παρατηρεί τη συμπεριφορά του παιδιού και στο σπίτι, όχι μόνο στο σχολείο, σε ποια κατηγορία ανήκει.

Όταν έχουμε ελαφρά αναπηρία πηγαίνει στα τμήματα πρόσθετης υποστήριξης εκεί στα σχολεία και εφόσον περάσει με επιτυχία αυτό το στάδιο και αντέχει, εντάσσεται πια στο γενικό σύστημα εκπαίδευσης. Στις περιπτώσεις όμως που έχουμε βαρύτερα περιστατικά, που δεν μπορούν να ενταχθούν στο σύστημα της γενικής εκπαίδευσης με τις ίδιες δυνατότητες για μόρφωση και δουλειά, τότε αυτά κατευθύνονται προς τα ειδικά σχολεία και σε μεγαλύτερη ηλικία προς τα ειδικά εργαστήρια.

Στα ειδικά σχολεία γίνεται μια προσπάθεια από ειδικούς εκπαιδευτικούς. Στα ειδικά εργαστήρια το ίδιο. Η καινοτομία σε αυτό το σημείο είναι ότι γίνεται αντιστοίχιση των ειδικών σχολείων και των ειδικών εργαστηρίων με τα αντίστοιχα σχολεία του γενικού εκπαιδευτικού συστήματος, δηλαδή το ειδικό δημοτικό με το ειδικό δημοτικό, το ειδικό γυμνάσιο με το ειδικό γυμνάσιο. Το αντίστοιχο ΕΠΑΛ με το αντίστοιχο ΕΠΑΛ.

Και κατοχυρώνεται για πρώτη φορά η ισοτιμία των τίτλων. Δεν ήταν κατοχυρωμένη. Δηλαδή, το παιδί παίρνοντας έναν τίτλο από ένα ειδικό ΕΠΑΛ, έχει τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα που έχει και εκείνο το παιδί που τελείωσε το κανονικό ΕΠΑΛ. Αυτό έχει μία επίπτωση θετική στην εργασιακή του προοπτική, στην ένταξή του στην αγορά εργασίας.

Αλλά επιμένω σε ένα σημείο, ότι η αξιολόγηση γίνεται διαρκώς, γίνεται πια εξατομικευμένα, η παρακολούθηση γίνεται σε επίπεδο σχολικής μονάδας και αν ένα παιδί σε οποιαδήποτε φάση παρουσιάσει είτε βελτίωση, είτε επιδείνωση, αντίστοιχα προωθείται στο κατάλληλο σχολικό τμήμα. Δηλαδή, η διαφοροποίηση είναι αυτή, προσχολική αξιολόγηση, δια βίου αξιολόγηση, δευτεροβάθμια και εξατομικευμένη αξιολόγηση και ένταξη αντιστοίχως σε ισότιμο τμήμα με βάση την πραγματική κατάστασή του.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Επειδή όντως η αξιολόγηση είναι ίσως το πιο σημαντικό στοιχείο σε αυτή τη διαδικασία, τα ΚΔΑΥ που υπάρχουν αυτή τη στιγμή και ακολουθούν αυτές τις διαδικασίες έχουν προβλήματα, το ξέρετε, το ξέρουν όλοι, δεχόμαστε καθημερινά τηλεφωνήματα για τεράστιες αναμονές. Έχουν προβλήματα στη λειτουργία τους. Θα υπάρξει κάποιος άλλος φορέας που θα κάνει την αξιολόγηση ή θα ενισχύσετε αυτές τις δομές;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το είπα προηγουμένως ότι τα ΚΔΑΥ αλλάζουν πια. Τα ΚΔΑΥ μετατρέπονται σε ΚΕΔΔΥ, δηλαδή σε Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών, με στόχο τη λειτουργική και επιστημονική αναβάθμισή τους.

Ιδρύουμε και καινούργια ΚΕΔΔΥ, ώστε σε κάθε περιοχή της Ελλάδος να υπάρχει ένα ΚΕΔΔΥ και να γίνεται αποφόρτιση. Επίσης, σε κάθε ΚΕΔΔΥ προβλέπουμε τη διεπιστημονικότητα, δηλαδή υπάρχουν τουλάχιστον πέντε άτομα εκπαιδευτικό προσωπικό, παιδονευρολόγος, παιδοψυχίατρος, ψυχολόγος, κοινωνικός λειτουργικός, λογοθεραπευτής ή εργοθεραπευτής κατά περίπτωση.

Και, επίσης, λαμβάνουμε υπόψη και την πυκνότητα του μαθητικού πληθυσμού. Δηλαδή, κάθε ΚΕΔΔΥ εξυπηρετεί ένα συγκεκριμένο αριθμό μαθητικού πληθυσμού, ο οποίος είναι ευμετάβλητος με βάση βεβαίως και τον αριθμό των ατόμων με αναπηρία που αντιστοιχούν σε αυτό.

Έτσι, γίνεται μιας μορφής αποκέντρωση που διευκολύνει τα ΚΕΔΔΥ να κάνουν αποτελεσματικότερα και γρηγορότερα τη δουλειά τους και βεβαίως και τα ίδια τα ΚΕΔΔΥ αξιολογούνται, διότι κάθε χρόνο κάνουν εκθέσεις οι οποίες ελέγχονται και αξιολογούν παράλληλα, διότι έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν ατομικά την κάθε περίπτωση και όχι μόνο μία φορά.

Και υπάρχει και η δευτεροβάθμια κρίση αξιολόγησης, η οποία είναι δικαίωμα των γονέων και κηδεμόνων και βέβαια μια καινοτομία είναι ότι ο γονιός πια συμμετέχει σε αυτή τη διαδικασία. Δεν είναι μία απρόσωπη διαδικασία που πάει ο άλλος το παιδί του, βγάζει το συμπέρασμα ότι έχει κάποια προβλήματα και το εντάσσει άπαξ και μένει εκεί καθηλωμένο.

Ο γονιός συμμετέχει, γιατί ο γονιός βλέπει έξω από το σχολείο, δηλαδή τις υπόλοιπες ώρες της ημέρας την εξέλιξη, τη συμπεριφορά του παιδιού του και είναι απαραίτητη η έκφραση γνώμης από το γονιό, για να μπορούμε να έχουμε μια σφαιρική εικόνα για την εξελικτική πορεία του παιδιού.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ήθελα να σας ρωτήσω αν υπάρχει χρονοδιάγραμμα για τα σχολεία που υπάρχουν ήδη. Δηλαδή πως θα μπουν μπάρες σε τόσα πολλά σχολεία. Πως θα γίνει αυτή η αλλαγή στα ήδη υπάρχοντα σχολεία για να φιλοξενήσουν αυτά τα παιδιά;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κοιτάξτε, πρώτα απ' όλα η ευελιξία που έχει ήδη το εκπαιδευτικό μας σύστημα είναι ότι στα ειδικά σχολεία δεν υπάρχει χωροταξική κατανομή. Δηλαδή, στα σχολεία που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στην Αττική μπορεί να πάει κάποιος γονιός το παιδί του από την άλλη πλευρά της πόλης. Δεν είναι ανά συνοικία.

Εμείς ουσιαστικά συμπληρώνουμε αυτή την υποδομή και δημιουργούμε και μία διασπορά σε όλη την Ελλάδα. Δηλαδή τα 56 - φαντάζομαι σε αυτά αναφέρεστε- που σχεδιάζουμε να έχουν ολοκληρωθεί μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα μέχρι το 2012...

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: (Μιλάει χωρίς μικρόφωνο)

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εκεί ετέθη ένα ζήτημα το οποίο εμείς θα το αντιμετωπίσουμε έτσι ακριβώς όπως ετέθη. Δηλαδή, θεωρούμε ότι δεν πρέπει να είναι υποδεέστεροι οι χώροι της προετοιμασίας των παιδιών αυτών για να ενταχθούν στο γενικό σύστημα. Θα πρέπει να είναι οι πρότυποι χώροι, θα πρέπει τα κτίρια να είναι προσβάσιμα. Έχει ήδη ετοιμάσει μία σειρά μελετών ο ΟΣΚ, η οποία θα αποσταλεί σε όλους τους Νομάρχες για να κάνουν αυτές τις προσαρμογές στα παλαιά κτίρια ή να τις λάβουν απολύτως υπόψη τους στα καινούρια κτίρια.

Και θα υπάρχει και η σχετική εποπτεία από το Υπουργείο για να βλέπουμε εάν συμμορφώνονται όλοι οι εμπλεκόμενοι σε αυτά τα ζητήματα. Έχει ήδη αρχίσει να υλοποιείται και πιστεύω ότι εάν συμπεριλάβουμε μέσα στο πρόγραμμα αυτό και την κατασκευή των καινούριων δομών, το πρόγραμμα το οποίο εμείς εκπονούμε έχει χρονικό ορίζοντα το 2012.

Σας λέω όμως ότι για τα κτιριολογικά, το επαναλαμβάνω γιατί είναι ένα ζήτημα που συχνά έχει συζητηθεί και στη Βουλή, δυστυχώς χάθηκαν περίπου 2,5 ΚΠΣ τα προηγούμενα χρόνια με τα οποία θα μπορούσαμε να έχουμε ολοκληρώσει πλήρως τις σχολικές υποδομές στη χώρα μας και στη γενική εκπαίδευση και στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση και δεν ολοκληρώθηκε αυτό το έργο.

Έτσι, τώρα είμαστε υποχρεωμένοι με κρατικούς πόρους πια να καλύπτουμε τις ανάγκες και να υλοποιούμε αυτό το πρόγραμμα, το οποίο έχει ορίζοντα το 2012.

Πιστεύω ότι δεν αξιοποιήθηκαν τόσο αποτελεσματικά όσο θα έπρεπε. Δηλαδή, πολλά χρήματα μπορεί να πήγαν σε άλλες δράσεις, σε σεμινάρια, σε διάφορες τέτοιες δράσεις, οι οποίες δεν ήταν προτεραιότητες. Η πρώτη προτεραιότητα όταν έχεις 15.000 σχολικές μονάδες στη χώρα και έχεις διπλοβάρδιες και έχεις μισθωμένα κτίρια κατάλληλα κλπ, θα ήταν να αποκατασταθεί πλήρως η σχολική στέγη.

Εμείς το 2004 παραλάβαμε 5.000 σχολικές μονάδες ηλικίας 40 έως 80 ετών, πολλές απ' αυτές επίσης ήταν μισθωμένες σε ακατάλληλα κτίρια και τρέχουμε τώρα για να προλάβουμε. Θεωρούμε ότι με το πρόγραμμα το οποίο έχουμε εξαγγείλει για τα 1.233 σχολικά κτίρια και νηπιαγωγεία, θεραπεύουμε σε ένα μεγάλο ποσοστό το πρόβλημα, αλλά βεβαίως θέλει προσπάθεια έντονη, συστηματική και συνεχή.

Και θέλει και συνεργασία και με την Τοπική Αυτοδιοίκηση, διότι η δυσκολία μας είναι τα οικόπεδα. Όταν μας βρίσκει η Τοπική Αυτοδιοίκηση οικόπεδα, εμείς έχουμε ετοιμότητα κατευθείαν να προχωρούμε στην κατασκευή.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Υπάρχει κάποια συγκεκριμένη πρόβλεψη για ψυχολογική και κοινωνιολογική υποστήριξη των μαθητών που πλέον θα πάρουν στα σχολεία, δηλαδή των μαθητών με τα άτομα με αναπηρίες, γιατί ουσιαστικά μιλάμε για παιδιά μικρής ηλικίας με προσωπικότητα η οποία δεν είναι πλήρως διαμορφωμένη. Υπάρχει αυτό το ενδεχόμενο να υπάρξουν οποιαδήποτε προβλήματα στη συνύπαρξη αυτών των μαθητών. Υπάρχει κάποια πρόβλεψη για κάποιους κοινωνικούς λειτουργούς που θα υπάρχουν

μέσα στα σχολεία ή κάποιους κοινωνιολόγους οι οποίοι θα επιλύουν τα προβλήματα αυτά;

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είναι τρεις παράμετροι που πρέπει να συλλειτουργήσουν προς τη σωστή κατεύθυνση. Είναι ο παράγων μαθητής, ο παράγων δάσκαλος και ο παράγων γονιός. Όσον αφορά τους γονείς, οι σχολές γονέων που αυτή τη στιγμή λειτουργούν σε όλους τους νομούς της χώρας απ' τη Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης, αναλαμβάνουν την ευθύνη να επιμορφώνουν τους γονείς πάνω σε αυτά τα ζητήματα, σε ζητήματα δηλαδή συνεργασίας εκπαιδευτικού – γονιού όσον αφορά τον τρόπο αντιμετώπισης είτε των παιδιών με αναπηρία που πρέπει να ενταχθούν κανονικά στο σύνολο, είτε των άλλων παιδιών για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία.

Δεύτερη παράμετρος είναι η εκπαιδευτική. Γι' αυτό ο νόμος θεσμοθετεί την επιστημονική κατάρτιση και επιμόρφωση του προσωπικού όλων των κλάδων που υπηρετούν στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση και δίνει τα κίνητρα για τη δημιουργία μεταπτυχιακών προγραμμάτων στα Πανεπιστήμια και την εισαγωγή προπτυχιακών μαθημάτων ειδικής αγωγής σε όλες τις σχολές που παράγουν εκπαιδευτικούς, είτε της α' βαθμίδας, είτε της β' βαθμίδας, είτε νηπιαγωγούς.

Το τρίτο είναι το παιδί. Εκεί το ρόλο του θα τον παίξει στο μεν άτομο με αναπηρία η επιστημονική στελέχωση των ΚΕΔΔΥ που παρακολουθεί το παιδί από την αρχή, η αντίστοιχη επιτροπή που λειτουργεί μέσα στη σχολική μονάδα, αλλά βεβαίως και οι επιμορφωμένοι εκπαιδευτικοί, οι οποίοι οφείλουν να παρακολουθούν, να παρατηρούν και να παρεμβαίνουν διδακτικά και προς τα παιδιά τα υγιή και προς τα παιδιά με αναπηρία, προκειμένου να διαμορφώνουν αυτό το περιβάλλον συνύπαρξης και συνεργασίας, χωρίς να υπάρχει κάποια προκατάληψη ή κάποιος ρατσισμός από τη μια προς την άλλη πλευρά.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Ήθελα να ρωτήσω αν έχετε κάποια εκτίμηση του αριθμού των μαθητών που θα φοιτήσουν σε οποιαδήποτε μορφή ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης με τη θέσπιση της υποχρεωτικότητας πια.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κοιτάξτε, η εκτίμηση απορρέει από τα νούμερα που έχουμε για το γενικό μαθητικό πληθυσμό. Ο στόχος μας είναι να καταπολεμήσουμε τη σχολική διαρροή. Οι υποδομές που υπάρχουν στη χώρα έχουν τη δυνατότητα

να καλύψουν το συνολικό νούμερο, δηλαδή και τα άτομα που μέχρι σήμερα δεν πήγαιναν σχολείο.

Οι υποδομές που σας εξαγγέλλουμε και οι οποίες έχουν αρχίσει ήδη να υλοποιούνται, αναφέρονται στα άτομα με αναπηρία τα οποία μέχρι τώρα δεν ήταν ενταγμένα και θέλουμε να τα εντάξουμε. Επομένως έχει συνεκτιμηθεί και αυτό και θεωρώ ότι αυτό το πρόγραμμα εφόσον υλοποιηθεί μέχρι κεραίας, έχει τη δυνατότητα να σηκώσει το βάρος που θα προκύψει μέσα απ' τη θεσμοθέτηση της υποχρεωτικότητας.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Αυτή τη στιγμή υπάρχει μια κινητοποίηση στο Υπουργείο από τους υπαλλήλους του Διοικητικού Προσωπικού και απειλούν ότι θα εμποδίσουν την τέλεση των πανελληνίων εξετάσεων.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κοιτάξτε, δεν είναι της παρούσης τώρα να σας το πω, αλλά αφού μου το θέτετε θα σας πω ότι εγώ κατανοώ τα αιτήματα του κλάδου των διοικητικών εργαζομένων στην κεντρική υπηρεσία. Έχω υποστηρίξει προς το Υπουργείο Οικονομικών το αίτημά τους να χρηματοδοτηθεί το κόστος της μετακόμισής τους από το Σύνταγμα στο Μαρούσι.

Και μέσα από διαπραγματεύσεις με το αρμόδιο Υπουργείο έχω μαζί με τους συνεργάτες μου διασφαλίσει δύο οφέλη γι' αυτούς. Πρώτον, την καταβολή εφάπαξ 3.000 € για το τρέχον έτος, καταβληθέντα σε τρεις δόσεις εντός του 2008 και από το 2009 και μετά την καταβολή μηνιαίου επιδόματος 105 €. Νομίζω οτιδήποτε άλλο θα ήταν υπερβολικό και έξω απ' τις δυνατότητες του προϋπολογισμού.

Άλλωστε θεωρώ ότι υπερκαλύπτεται με αυτό τον τρόπο και η δέσμευση που είχε παρθεί από την προηγούμενη πολιτική ηγεσία για κάποιο επίδομα που θα τους δινόταν επ' ευκαιρία της μετακόμισης.